

Eesti Lennuakadeemia

ÕHUSÕIDUKI JUHTIMISE ÕPPEKAVA

Õppekava versioon: 2025/2026

ÜLDTEAVE

Õppekava nimetus	Õhusõiduki juhtimine
Õppekava nimetus inglise keeles	<i>Aircraft Piloting</i>
Õppekava kõrghariduslik aste	514 rakenduskõrgharidusõpe
Õppetöö vorm	Päevaõpe
Õppeasutus	Eesti Lennuakadeemia
Õppekava maht	240 EAP
Õppe nominaalkestus	4 aastat
Õppekavagrupp	Transporditeenused
Õppekava kood EHISes	2283
Õppetöö keel	Eesti keel
Õpiväljundite saavutamiseks vajalikud teised keeled	Inglise keel
Õppekava registreerimise kuupäev EHISes	23.08.2002
Käesoleva õppekava versiooni kinnitamise kuupäev	25.03.2025
Erialad ja spetsialiseerumisvõimalused	<p>Lennuki ametipiloot (<i>Aeroplane Commercial Pilot</i>), Kopteri ametipiloot (<i>Helicopter Commercial Pilot</i>).</p> <p>Õhusõiduki juhtimise õppekava üliõpilaste spetsialiseerumine lennuki või kopteri juhtimise erialale toimub kutseala baasõppe moodulile eelneva semestri lõpus pingerea alusel, lähtudes riiklikust vajadusest ja arvestades võimalusel üliõpilase eelistust. Pingeread koostatakse õpiedukuse alusel (kogu õpiaja kaalutud keskmine hinne).</p>
Üldeesmärk	Koolitada rakenduskõrghariduse tasemel õhusõiduki juhtimise eriala spetsialiste (piloote), kes omavad rahvusvahelistele ja Eesti Vabariigis kehtivatele lennundusnõuetele vastavaid teadmisi ning oskusi, et neid rakendada vastavates töösituatsioonides tagades kõrge lennuohutuse.
Õppekava õpiväljundid	<p>Õhusõiduki juhtimise õppekava läbinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • suhtub oma erialasesse tegevusse kõrgendatud vastutustundega, mis on suunatud lennundusohutuse tagamisele; • selgitab suuliselt ja kirjalikult eesti ja/või inglise keeles erialaga seonduvaid probleeme ning osaleb erialastes aruteludes; • kasutab analüüsi- ja sünteesioskust oma valdkonnas; • on omandanud eeldused õpingute jätkamiseks; • omab rakenduskõrgharidusele ning rahvusvahelistele lennundusstandarditele vastavaid pädevusi, mis võimaldavad töötada lennundusvaldkonnas nii Eestis kui ka välismaal; • tunneb meeskonnatöö iseärasusi ja tähtsust ning oskab töötada meeskonnas, seostades erinevaid mõjusid keskkonna, ressursside, standardite ja inimese võimete vahel. <p>Õppekava läbimisel lennuki eriala üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • valdab teoreetilisi teadmisi liinipiloodile (ATP(A)) vajalikul tasemel;

	<ul style="list-style-type: none"> • omab praktilisi oskusi ja lennukogemust ametipiloodile vajalikul tasemel (komisjoni määrus (EL) nr 1178/2011). Õppekava läbimisel kopteri eriala üliõpilane: <ul style="list-style-type: none"> • valdab teoreetilisi teadmisi liinipiloodile (ATP(H)) vajalikul tasemel; • omab praktilisi oskusi ja lennukogemust ametipiloodile vajalikul tasemel (komisjoni määrus (EL) nr 1178/2011).
Õppekava moodulid ja õppeained	Lisa 1
Praktika maht	Lisa 2
Õppe alustamise tingimused	<ul style="list-style-type: none"> • keskharidus või sellele vastav välisriigi kvalifikatsioon, • reaalne riigieksam (lai matemaatika või enne 2014.a. sooritatud matemaatika või füüsika riigieksam), • inglise keele riigieksam tasemel B2 või sellega võrdsustatud rahvusvaheline eksam, • tervislik- ja kutsesobivus, • õppekeele (eesti keele) oskus, mis vastab Euroopa keeleõppe raamdokumendis määratletud keeleoskustasemele B2, • muud tingimused sätestatakse vastuvõtueeskirjas.
Õppekoormus	Õhusõiduki juhtimise õppekava alusel võib toimuda ainult kõrgendatud nõuetega täiskoormusega õpe. Kõrgendatud nõuded põhinevad komisjoni 03. novembri 2011 määrusel (EL) nr 1178/2011, Acceptable Means of Compliance and 1 Guidance Material to Part-FCL.
Õppekava ülesehituse lühikirjeldus	Väljaõpe põhineb komisjoni määrusega (EL) nr 1178/2011 kehtestatud lennundusnõuete alusel välja töötatud programmidel. Piloodikoolitus jaguneb teoreetiliseks ja praktiliseks väljaõppeks. Sõltuvalt eriala valikust läbivad üliõpilased lennukijuhtimise erialamooduli või kopterijuhtimise erialamooduli. <p>Õpe koosneb järgnevatest moodulitest ja vabaainetest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Üldmoodul (37 EAP) 2. Loodus- ja täppisteaduste moodul (19 EAP) 3. Tehnikamoodul (19 EAP) 4. Keeltemoodul (12 EAP) 5. Kutseala baasõppe moodul (73,5 EAP) 6. Lennuki-/kopterijuhtimise eriala moodul (60,5 EAP) 7. Lõputöö koostamise moodul (12 EAP) 8. Vabaained (7 EAP)
Õppeainete valikuvõimalused ja tingimused	Õppekava täitmisel peab üliõpilane valima vabaaineid vähemalt 7 EAP ulatuses.
Õppe lõpetamise tingimused	Õppekava täitmiseks peab üliõpilane läbima õppekavas ettenähtud ainekursused ja lennupraktika täies mahus, sooritama liinipiloodi teooriaeksamid (Transpordiametis) ning koostama ja kaitsma lõputöö positiivsele hindele.
Lõpetamisel väljastatavad dokumendid	Diplom Akadeemiline õiend <i>Diploma Supplement</i> Lennuki liinipiloodi tervikkursuse tunnistus (lennukijuhtimise erialamooduli läbinutele) Kopteri ametpiloodi tervikkursuse tunnistus (kopterijuhtimise erialamooduli läbinutele)

	MCC koolituse tunnistus
Lõpetamisel saadud diplomi nimetus	Tehnikateaduse bakalaureus <i>Bachelor of Science in Engineering (BSc)</i>
Täiendav informatsioon	Õhusõiduki juhtimise eriala õppekava juht eava@eava.ee, +372 744 8100

Lisa 1. Õhusõiduki juhtimise õppekava moodulid ja õppeained

Üldmoodul		37 EAP
Eesmärgid	Üldmooduli eesmärgid on: <ul style="list-style-type: none"> • anda ülevaade Eesti lennundusest, selle arengust Euroopa Liidu transpordisüsteemis, lennundushariduse andmisest Eestis; • majandushariduse alustel põhinevate arusaamade kujundamine, tagamaks saadud teadmiste ja oskuste kasutamist edasistes õpingutes või praktilisel tegutsemisel lennunduse erinevates valdkondades; • tutvustada üliõpilastele lennundusohutuse, riskide juhtimise ja ohuhindamise aluseid, lennundusõigusaktide ja ohutuslaste käitamise nõuete (käsiraamatud, protseduurid) omavahelisi seoseid ning nende tähtsust lennuohutuse süsteemsel arendamisel. 	
Õpiväljundid	Mooduli läbinud üliõpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab olulisemaid sündmusi Eesti lennunduse ja lennunduskoolituse ajaloost; • teab lennundusvaldkonna üldisi arengutrende; • tunneb majanduse toimimise ja ühiskonna majandusteadusliku uurimise põhialuseid; • omab ettevõtlushoiakut, ettevõtlusoskusi ja teadmisi ettevõtluse olemusest ning ettevõtlusprotsessist, sh tunneb oma erialase ettevõtlusvaldkonna eripära; • mõistab teenusefilosoofiat ja tarbijakäitumise määratlust; • on omandanud vajalikud alusteadmised lennundusspetsialistide erialavaldkondade (õhusõiduki juhtimine, lennuliikluse juhtimine, õhusõiduki hooldus jt) mõistmiseks; • tunneb lennundusohutuse juhtimise ja arendamise aluseid ning mõistab tehniliste käitamise nõuete ning lennuohutust käsitlevate õigusaktide nõuete seostatud rakendamise tähtsust süsteemses lennuohutuses; • mõistab lennundussektori rolli kliimamuutustega tegelemisel ja pakub lahendusi kestlikkuseks lennunduses. Teab lennunduse kestlikkuse standardeid ja mõju hindamise vahendeid; • rakendab oskuslikult ja hästi mõistetavalt erinevaid suulise ja kirjaliku eneseväljendamise viise; • teab ja rakendab MÕS opereerimise protseduure ja reegleid. 	

Ainecode	Õppeaine nimetus	Maht, EAP	Semester	Hindamine
SD.120	Sissejuhatus lennundusse	3	1S	M
SD.125	Vastavushindamine ja ohutusjuhtimine I	3	1S	M
AM.120	Sissejuhatus majandusteooriasse	6	1S	E
AM.139	Majandusarvestus	3	1S	M
SD.047	Lennundusjulgestus	1	1K	E
SD.119	Suuline ja kirjalik eneseväljendus	3	1K	M
SD.124	Lennundusõigus	3	1K	M
AM.147	Kestlikkus lennunduses	2	1K	M
CAM.119	Ettevõtluse alused	6	1K	M
SD.126	Vastavushindamine ja ohutusjuhtimine II	3	2S	M
ATS.040	Aeronavigatsiooniteabe teenindus	2	2S	M

ATS.066	Mehitamata õhusõidukite käitamine ning lennu planeerimine	2	2S	M
---------	---	---	----	---

Loodus- ja täppisteaduste moodul		19 EAP
Eesmärgid	Loodus- ja täppisteaduste mooduli eesmärk on arendada matemaatilist mõtlemist ja füüsilist maailmapilti, luua eeldused, mis võimaldavad alustada süvendatud teadmiste ning oskuste omandamist edasises õppetegevuses.	
Õpiväljundid	Mooduli läbinud üliõpilane: <ul style="list-style-type: none"> • omab matemaatilist mõtlemisoskust ja füüsilist maailmapilti, oskab vältida pseudoteaduslikke lahendusi; • tunneb olulisemate praktiliste ülesannete matemaatilisi mudeleid; • mõistab nüüdisaegse füüsika ülesannete lahendamise meetodite olemust (mõõtmine, füüsikaliste protsessidega kaasnevad riskid); • teab aerodünaamika põhimõisteid ja kirjeldab aerodünaamilisi seaduspärasusi. 	

Ainekood	Õppeaine nimetus	Maht, EAP	Semester	Hindamine
SD.104	Kõrgem matemaatika	6	1S	E
SD.105	Kõrgema matemaatika rakendused	6	1K	E
TECH.146	Lennundusfüüsika	4	1K	E
SD.091	Aerodünaamika	3	2S	E

Tehnikamoodul		19 EAP
Eesmärgid	Tehnikamooduli eesmärk on laiendada teoreetilisi teadmisi ja arendada tehnilist mõtlemist erinevates tehnikavaldkonna suundades, et edendada erialaõppes läbitavate lennunduse keeruliste tehniliste süsteemide toimimispõhimõtete mõistmist.	
Õpiväljundid	Mooduli läbinud üliõpilane: <ul style="list-style-type: none"> • tunneb tehniliste süsteemide ülesehituse üldisi printsiipe; • tunneb seadmete ja mehhanismide funktsioneerimise põhimõtteid ja nende konstrueerimise põhialuseid; • mõistab lennunduses kasutatavate tehniliste agregaatide spetsiifikat ja nende elementide omavahelisi seoseid; • rakendab praktikas omandatud tehnilisi teadmisi; • oskab kasutada infosüsteeme ja tekstitöötluse, tabelitöötluse, esitlusvahendite tarkvara. 	

Ainekood	Õppeaine nimetus	Maht, EAP	Semester	Hindamine
SD.121	Digioskused elukestvaks õppeks	3	1S	E
TECH.122	Materjaliõpetus	3	1S	E
CNS.082	Elektrotehnika	3	1K	E
CNS.090	Elektroonika	4	2S	E
CNS.101	Raadiotehnika alused	3	2S	E
TECH.047	Avioonika alused	3	2S	M

Keeltemoodul		12 EAP
Eesmärgid	Keeltemooduli eesmärk on arendada inglise keele kuulamis-, lugemis-, rääkimis- ja kirjutamisoskuste taset laiendades ja kinnistades üldist ja lennundusalast sõnavara.	
Õpiväljundid	Mooduli läbinud üliõpilane: <ul style="list-style-type: none"> • omab akadeemilist väljendusoskust inglise keeles; • kasutab ingliskeelset õppe- ja erialakirjandust; • selgitab ja analüüsib inglise keeles erialaseid probleeme; • valdab lennundusalast ingliskeelset erialasõnavara. 	

Ainekood	Õppeaine nimetus	Maht, EAP	Semester	Hindamine
SD.083	Lennunduse inglise keel	6	2S	M
SD.110	Erialane inglise keel I	3	2K	M
SD.107	Erialane inglise keel II	3	4S	M

Kutseala baasõppemoodul		73,5 EAP
Eesmärgid	Kutseala baasõppemooduli eesmärk on anda üliõpilasele üldised professionaalsed teadmised ja oskused, mis on vajalikud õhusõiduki juhile tema erialaõppe läbiviimiseks.	
Õpiväljundid	Mooduli läbinud üliõpilane: <ul style="list-style-type: none"> • tunneb ja mõistab oma kutseala profileerivate õppeainete sisu; • oskab ja on valmis kasutama kutsealaõppes omandatud teadmisi erialaõppes; • väljendab ja selgitab kutseala õppeainete sisu nii eesti kui ka inglise keeles; • teab ja järgib lennuohutuse põhiprintsiipe ning rakendab neid oma praktilises töös; • mõistab piloodikutse professionaalset vastutust ning omab ettekujutust selle kutseala positiivsetest ja võimalikest negatiivsetest aspektidest; • teeb loogilisi analüüse ja adekvaatseid otsuseid oma kutseala probleemide ja küsimuste lahendamisel. 	

Ainekood	Õppeaine nimetus	Maht, EAP	Semester	Hindamine
PIL.158	Lennundusõigusaktid I	2	2K	M
PIL.159	Lennundusõigusaktid II	1,5	3S	M
PIL.160	Lennundusõigusaktid III	1,5	3K	M
PIL.085	Õhusõiduki ehitus I	4,5	2K	M
PIL.107	Õhusõiduki ehitus II	5	3S	M
PIL.161	Mass ja balansseering	3	2K	M
PIL.162	Lennusuutlikkus	4,5	3S	M
PIL.163	Lennu planeerimine	2,5	3K	M
PIL.137	Inimfaktor I	3	3K	M

PIL.109	Inimfaktor II	2,5	4S	M
PIL.005	Meteoroloogia I	3	2K	M
PIL.088	Meteoroloogia II	3,5	3S	M
PIL.022	Meteoroloogia III	3	3K	M
PIL.089	Navigatsioon I	5,5	2K	M
PIL.090	Navigatsioon II	5	3S	M
PIL.024	Navigatsioon III	5	3K	M
PIL.091	Käitamisprotseduurid I	1,5	2K	M
PIL.092	Käitamisprotseduurid II	2	3S	M
PIL.093	Aerodünaamika I	2,5	2K	M
PIL.017	Aerodünaamika II	2	3S	M
PIL.110	Lennundusraadioside I	6	2K	M
PIL.112	Lennundusraadioside II	2	3S	M
PIL.138	Teadmised, oskused, hoiakud	2,5	3K-4S	M

Lennukijuhtimise erialamoodul		60,5 EAP
Eesmärgid	Lennukijuhtimise erialamooduli eesmärk on anda üliõpilasele professionaalsed teadmised ja oskused, mis on vajalikud lennukipiloodile vastavalt komisjoni määrusega (EL) nr 1178/2011 toodud nõuetes.	
Õpiväljundid	<p>Lennukijuhtimise eriala teoreetilise programmi läbinud üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omab professionaalseid teadmisi liinipiloodi täiskursuse mahus; • on suuteline tegutsema lennuki meeskonna kapteni või 2. piloodina. <p>Lennukijuhtimise eriala lennupraktika programmi (kinnitanud Transpordiamet) läbinud üliõpilane valdab praktilisi lennukogemusi ühe- ja mitme-mootorilise lennuki juhtimises:</p> <ul style="list-style-type: none"> • päeval ja öösel; • visuaal- ja instrumentaallennuilma tingimustes; • meeskonna koostöös. 	

Ainekood	Õppeaine nimetus	Maht, EAP	Semester	Hindamine
PIL.025	Õhusõiduki ehitus III	2	3K	M
PIL.139	Käitamisprotseduurid III	1	3K	M
PIL.096	Aerodünaamika III	1,5	3K	M
PIL.142	Lennuki lennumeeskonna koostöö	3	4K	M
PIL.152	Lennuki lennupraktika I	6	2K	M
PIL.153	Lennuki lennupraktika II	12	3S	M
PIL.154	Lennuki lennupraktika III	12	4S	M
PIL.155	Lennuki lennupraktika IV	18	4K	M
PIL.143	Lennuki liinipiloodi teooriaeksamid I	2	3K	M
PIL.144	Lennuki liinipiloodi teooriaeksamid II	2	4S	M
PIL.145	Lennuki liinipiloodi teooriaeksamid III	1	4K	M

Kopterijuhtimise erialamoodul		60,5 EAP
Eesmärgid	Kopterijuhtimise erialamooduli eesmärk on anda üliõpilasele professionaalsed teadmised ja oskused, mis on vajalikud kopteripiloodile vastavalt komisjoni määrusega (EL) nr 1178/2011 toodud nõuetes.	
Õpiväljundid	<p>Kopterijuhtimise eriala teoreetilise programmi läbinud üliõpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omab professionaalseid teadmisi liinipiloodi kursuse mahus; • on suuteline tegutsema kopteri meeskonna kapteni või 2. piloodina. <p>Kopterijuhtimise eriala lennupraktika programmi (kinnitanud Transpordiamet) läbinud üliõpilane valdab lennukogemusi ühemootorilise kopteri juhtimises:</p> <ul style="list-style-type: none"> • päeval ja öösel; • visuaalilmastiku tingimustes; • meeskonna koostöös. 	

Ainecode	Õppeaine nimetus	Maht, EAP	Semester	Hindamine
PIL.100	Kopterite ehitus	4,5	3K	M
PIL.140	Kopterite käitamisprotseduurid	2,5	3K	M
PIL.102	Kopterite aerodünaamika	3,5	3S	M
PIL.156	Kopteri lennumeeskonna koostöö	3	4K	M
PIL.146	Kopteri lennupraktika I	6	2K	M
PIL.147	Kopteri lennupraktika II	9	3S	M
PIL.148	Kopteri lennupraktika III	24	4K	M
PIL.149	Kopteri ametipiloodi teooriaeksamid I	1	3K	M
PIL.150	Kopteri ametipiloodi teooriaeksamid II	1	4S	M
PIL.151	Kopteri ametipiloodi teooriaeksamid III	1	4K	M
PIL.106	Kopteri liinipiloodi teooriaeksamid	5	4K	M

Lõputöö koostamise moodul		12 EAP
Eesmärgid	Lõputöö eesmärk on: <ul style="list-style-type: none"> • õpingute jooksul omandatud teadmiste rakendamine lennundusega seotud teoreetilise või praktilise probleemi lahendamiseks; • kinnistada ja üldistada rakendusõrghariduse õpingutel omandatud teadmisi ja oskusi; • süvendada ja loovalt rakendada erialaseid teadmisi iseseisva uurimistöö kaudu; • arendada akadeemilise väitluse oskust. 	
Õpiväljundid	Lõputöö positiivsele hindele kaitsnud üliõpilane: <ul style="list-style-type: none"> • rakendab iseseisvalt omandatud teadmisi konkreetsete teoreetiliste või praktiliste probleemide lahendamiseks; • püstitab uurimisülesande ning kasutades teoreetilisi materjale valib sobiva meetodi selle lahendamiseks; • tunneb teadusliku teksti vormistamisnõudeid ja järgib neid töös; • oskab end väljendada oma erialal nii suuliselt kui ka kirjalikult ja kaitsta oma seisukohti. 	
Lõputöö hindamine	Eristav hindamine	

Ainekode	Õppeaine nimetus	Maht, EAP	Semester	Hindamine
SD.097	Teadustöö alused	3	3K	M
SD.022	Lõputöö	9	4K	E

Lisa 2. Praktika maht

Lennukijuhtimise erialal moodustab praktika **21,3%** määratud õppekava kogumahust:

Kood	Aine	EAP
PIL.142	Lennuki lennumeeskonna koostöö	3
PIL.152	Lennuki lennupraktika I	6
PIL.153	Lennuki lennupraktika II	12
PIL.154	Lennuki lennupraktika III	12
PIL.155	Lennuki lennupraktika IV	18
	Kokku:	51 EAP

Kopterijuhtimise erialal moodustab praktika **17,5%** määratud õppekava kogumahust:

Kood	Aine	EAP
PIL.156	Kopteri lennumeeskonna koostöö	3
PIL.146	Kopteri lennupraktika I	6
PIL.147	Kopteri lennupraktika II	9
PIL.148	Kopteri lennupraktika III	24
	Kokku:	42 EAP